

A group of approximately 15 children, both boys and girls, are posed in a large, domed room. They are dressed in simple, ancient-style clothing, including white tunics, a red tunic, and a blue tunic. The room's walls are covered in ancient Roman murals depicting various scenes, and there is a large arched window on the right side. The overall atmosphere is educational and historical.

mnat

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Un viatge a la cultura romana

**Serveis, recursos i activitats
didàctiques 2017-2018**

PRESENTACIÓ	3
EL MNAT	4
Ubicació	4
Les seus	5
RECURSOS I ACTIVITATS	7
Audiovisuals	8
Visites lliures	9
Visites guiades	10
Activitats per famílies	12
Activitats per a públic adult	15
Activitats per a l'accessibilitat	15
TALLERS	16
Llistat	17
Públic	18
Contingut dels tallers	19
ITINERARIS	36
Itineraris guiats	37
Itineraris lliures	38
SERVEIS I MATERIALS	40
Materials didàctics	41
Biblioteca	41
Arxiu gràfic i documental	41
Publicacions	41
Reserves	42
ADRECES I HORARIS	43

PRESENTACIÓ

Un any més el MNAT posa al vostre abast recursos i activitats perquè pugueu emprendre l'aventura, sempre apassionant, de fer *un viatge a la cultura romana*, bé amb l'escola, amb els amics o amb la família.

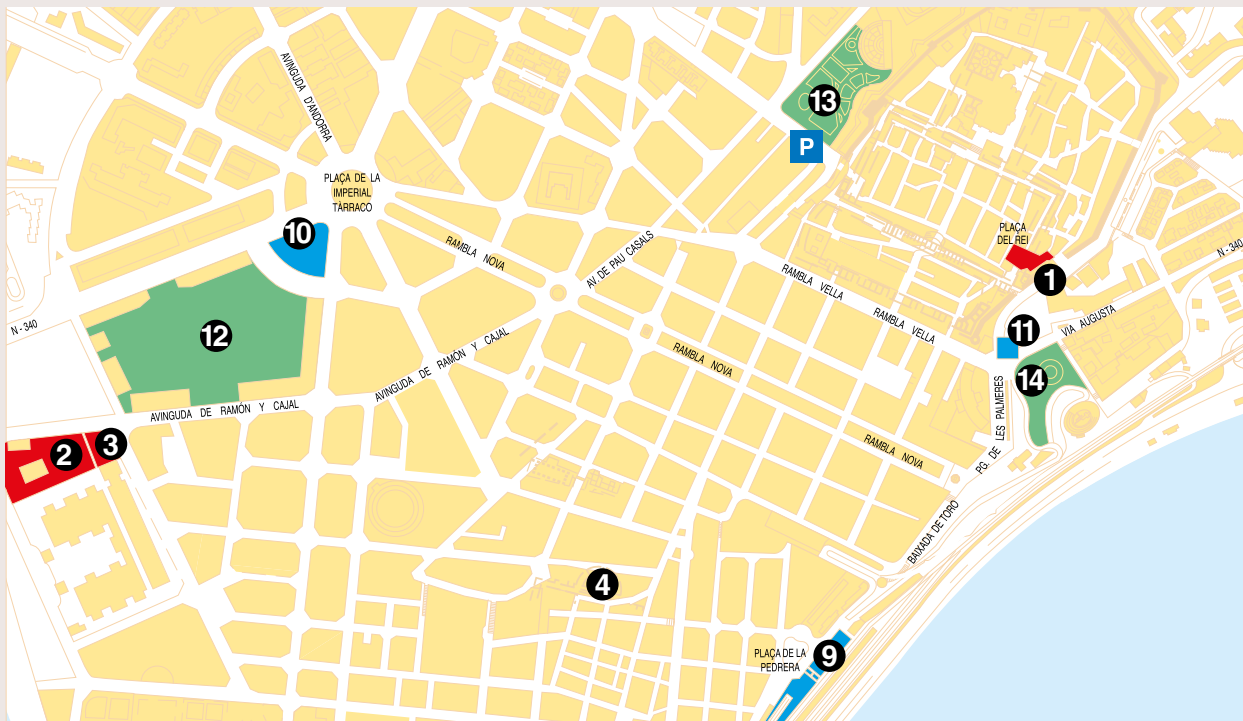
Si feu una ullada a aquestes pàgines trobareu un seguit de propostes diferents que tenen uns protagonistes ben singulars i diversos. En bona mesura són els romans; de vegades tenen nom, com Caius i Faustina... d'altres vegades els protagonistes són els emplaçaments, l'antiga Tàrraco, el teatre, la vil·la i l'hortus... I, per què no fer protagonistes les pedres amb les quals es van bastir els monuments?

En definitiva, els protagonistes de les activitats que des del MNAT hem preparat per a vosaltres són la nostra història i el nostre patrimoni.

A través d'ells, us convidem a divertir-vos, retrobar-nos, viatjar, construir, reviure... Perquè els museus, els monuments i els jaciments són espais de memòria, de testimoni del nostre passat, però també d'aprenentatge, de trobada i de gaudi. I no només per als més joves, sinó per a tothom.

Gràcies per acompanyar-nos en aquest viatge que any rere any hem preparat per a vosaltres amb el convenciment que els museus i el patrimoni, a través de l'acció cultural i educativa, tenen un paper cabdal en la construcció de la nostra societat.

EL MNAT / Ubicació

Seus del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

- ① MUSEU ARQUEOLÒGIC
- ② MUSEU I NECRÒPOLIS PALEOCRISTIANS
- ③ SERVEIS CENTRALS
- ④ TEATRE ROMÀ
- ⑤ VIL·LA ROMANA DE CENTCELLES
- ⑥ TORRE DELS ESCIPIONS
- ⑦ VIL·LA ROMANA DELS MUNTS
- ⑧ ARC DE BERÀ

Comunicacions

- ⑨ ESTACIÓ DE TREN
- ⑩ ESTACIÓ D'AUTOBUSOS
- ⑪ AUTOBÚS URBÀ LÍNIA 8

Parcs públics

- ⑫ PARC DE LA CIUTAT
- ⑬ CAMP DE MART
- ⑭ PARC DEL MIRACLE

Actualment formen el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona els següents equipaments:

1 Museu Arqueològic

A la seu de la plaça del Rei s'exposen els elements arquitectònics, les escultures, els mosaics i els elements d'ús personal i quotidià procedents de l'antiga Tàrraco, amb la finalitat de refer la vida d'aquesta important ciutat romana, que va ser la capital de la província de la Hispània Citerior. Esdevé, així, el centre de conservació i difusió d'uns testimonis materials que il·lustren el procés de romanització de la península Ibèrica.

2 Museu i Necròpolis Paleocristians

El Museu i la Necròpolis Paleocristians ens acosten al món de les creences, els rituals, les cerimònies i els costums desenvolupats en època romana en relació al món de la mort, a través del contingut temàtic del Centre d'Interpretació dedicat al "Món de la mort a Tàrraco" –on s'exposen les principals peces recuperades a les excavacions de la Necròpolis Paleocristiana–, així com de la nova presentació museogràfica de la Necròpolis conservada *in situ*.

3 Serveis Centrals

En aquest edifici, situat al costat de la Necròpolis Paleocristiana, es troben els serveis centrals del MNAT (gestió, administració, conservació, restauració, etc.), així com la biblioteca i els arxius gràfics i documentals.

4 Teatre romà

Construït en època d'August, en les proximitats del Fòrum de la Colònia i de la zona portuària, aprofitava el fort desnivell del terreny per a recolzar-hi, en part, la graderia. Malgrat haver estat objecte d'importants destruccions en el decurs del segle XX, conserva restes de les tres parts fonamentals de l'edifici, *cavea* (graderia), *orchestra* (hemicicle al peu de la graderia) i *scaena* (l'espai escènic).

5 Vil·la romana de Centelles (Constantí)

Situat a Constantí, a 6 km de Tarragona, aquest conjunt tardoromà ha esdevingut un monument clau de l'art paleocristià. En una de les seves estances, conservada en la seva totalitat, es pot contemplar el mosaic de cúpula de temàtica cristiana més antic del món romà, amb escenes de l'Antic i del Nou Testament, de les quatre estacions i de personatges entronitzats.

6 Torre dels Escipions

Aquest nom que se li ha donat tradicionalment –Torre dels Escipions– es deu a una errònia identificació amb els germans Escipions de les dues figures que formen part de la seva decoració. En realitat es tracta d'un monument funerari en forma de torre, construït a la primera meitat del segle I dC al costat de la Via Augusta, a uns 6 km al nord-est de Tàrraco. Està format per tres cossos superposats i a la façana de l'intermedi presenta les dues figures, representació d'Atis –divinitat oriental funerària–, que sostenen una inscripció.

7 Vil·la romana dels Munts (Altafulla)

Localitzada al terme d'Altafulla, a 12 km de Tarragona, aquesta vil·la romana és un dels principals conjunts d'Hispania en la seva categoria. S'han descobert un important nucli residencial i un conjunt termal amb rics elements decoratius escultòrics i arquitectònics de la que va ser, durant el segle II dC, la residència d'un dels duumvirs de la ciutat de Tàrraco, *Caius Valerius Avitus*, i la seva dona, *Faustina*.

8 Arc de Berà (Roda de Berà)

Aquest arc honorífic situat en el traçat de la Via Augusta a uns 20 km al nord-est de Tàrraco, és un dels monuments més emblemàtics de la cultura romana a Catalunya. Fou erigit per disposició testamentària de Luci Licini Sura, entre el 15 i el 5 aC i dedicat a l'emperador August. D'una sola obertura, està construït amb carreus de pedra local, amb vuit pilastres estriades, rematades per capitells corintis, que sostenen un entaulament amb una inscripció al·lusiva a la seva construcció.

RECURSOS I ACTIVITATS

SERVEI D'INFORMACIÓ I RESERVES
977 25 15 15 / 977 23 62 09
mnat@gencat.cat

Audiovisual “Tarraco, ciuitas ubi uer aeternum est (Tàrraco, la ciutat on la primavera és eterna)”:

Al Museu Arqueològic. A partir dels records de l'emperador Adrià, que va residir a Tàrraco durant l'hivern del 121-122 dC, es fa un recorregut per la ciutat, veient la seva estructura i les seves funcions. Serveix d'introducció a la visita general a la ciutat de Tàrraco i al Museu Nacional Arqueològic de Tarragona. Disponible en quatre idiomes: català, castellà, anglès i francès. Durada: 14 minuts.

Audiovisual “Descobrir Centcelles”:

A la Vil·la romana de Centcelles. Centrat en quatre apartats –Història del descobriment; Descobrint l'edifici; El mosaic, un tresor amagat i Centcelles, una peça més del món romà–, vol donar les claus de comprensió d'aquest element patrimonial de primer ordre, sobretot en el que es refereix a la tardoantiguitat. Disponible en sis idiomes: català, castellà, anglès, francès, alemany i italià. Durada: 9 minuts.

Visita a l'exposició permanent del Museu Arqueològic.

Una visió completa del naixement i de l'evolució de la ciutat romana de Tàrraco i del seu paper en la romanització d'Hispania.

Visita a l'exposició "El món de la mort a Tàrraco:

Museu i Necròpolis Paleocristians de Tarragona". Un recorregut pels aspectes relacionats amb la mort a l'època romana a través del Centre d'Interpretació i de les restes conservades *in situ* de la Necròpolis paleocristiana.

Visita al Centre d'Interpretació i a l'itinerari de la Vil·la romana dels Munts.

Per conèixer com era una vil·la de l'entorn de Tàrraco i la seva evolució.

Visita a la Vil·la romana de Centelles.

El món romà a la tardoantiguitat. Un monument clau de l'art paleocristià.

Mirador informatiu del Teatre romà.

Informació bàsica sobre aquest monument i la seva història.

Aquestes activitats es desenvolupen sense monitoratge. Tarifes segons tipus de grup i preus vigents. Es recomana fer la reserva amb antelació.

Per a la preparació de les activitats es pot comptar amb la informació que trobareu al web del museu.

Visites comentades a:

- **Museu Arqueològic:** Recorregut guiat per les sales d'exposició permanent del Museu Arqueològic, amb la utilització de materials de suport, per tal de fer una aproximació general a la ciutat romana de Tàrraco a través dels seus objectes i materials exposats.
- **Món de la mort a Tàrraco.** Centre d'Interpretació i Necròpolis Paleocristiana. Recorregut guiat pel Centre d'Interpretació "El món de la mort a Tàrraco" i les restes conservades *in situ* de la Necròpolis Paleocristiana, amb la utilització de materials de suport didàctic, per tal de fer una aproximació a les creences, els rituals, les cerimònies i els costums desenvolupats en època romana en relació a la mort.
- **Vil·la romana dels Munts (Altafulla):** Recorregut guiat, amb la utilització de materials de suport didàctic, pel Centre d'Interpretació i les restes conservades *in situ* de la Vil·la romana dels Munts.
- **Vil·la romana de Centcelles (Constantí):** Recorregut guiat, amb la utilització de materials de suport didàctic, pel Conjunt monumental de Centcelles.

Públic: Educació Primària, ESO, Batxillerat, Cicles formatius i universitaris, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 1 h.

Preu: 70 € per grup (màxim 30 persones) de dimarts a divendres.

85 € per grup (màxim 30 persones) caps de setmana i festius.

Al preu de la visita s'ha d'afegir el de l'entrada al centre, que serà el que correspongui en cada cas, d'acord amb els preus vigents.

Llengües: Català, castellà, anglès, francès.

Observacions: Indispensable reserva prèvia.

Visita guiada per Caius i Faustina, senyors de la vil·la.

Visita teatralitzada. Activitat per a grups no educatius, a la Vil·la romana dels Munts (Altafulla).

Durada: 2 h.

Preu: 150 € (grups inferiors a 30 persones).

5 € per persona (grups superiors a 30 persones).

Al preu de la visita s'ha d'afegir el de l'entrada al centre, que serà el que correspongui en cada cas, d'acord amb els preus vigents.

Llengües: Català, castellà, anglès, francès.

Observacions: Indispensable reserva prèvia.

“Vine al MNAT en família... pots fer una gran descoberta!” 2017-2018

Des del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona us proposem una sèrie d'activitats pensades per a grups de famílies que vulgueu passar una estona interessant i divertida a l'entorn del nostre patrimoni i la nostra història. Una oportunitat per apropar-nos al nostre passat i experimentar de primera mà com eren i com vivien els habitants de Tàrraco a través de les peces conservades al MNAT i en els diferents centres que hi gestiona.

Fes d'arqueòleg!

Experimentar l'arqueologia de primera mà, convertint-nos en arqueòlegs, per apropar-nos a aquesta ciència que ens ajuda a comprendre la nostra evolució.

Dia: 1 d'octubre de 2017.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

Tirant del fil de la Història...

Conèixer les fonts de la Història. Investigar sobre nosaltres i sobre el nostre passat... tirant del fil de la Història...!

Dia: 15 d'octubre de 2017.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

CSI...a la Necròpolis Paleocristiana!

Una proposta que ens permet conèixer els costums en relació a la mort a l'època romana.

Dia: 29 d'octubre de 2017.

Lloc: Museu i Necròpolis Paleocristians (Av. Ramón y Cajal, 84. Tarragona).

Fem parlar les pedres!

Les pedres no parlen, però les podem fer parlar. Les procedents de la ciutat romana de Tàrraco ens expliquen un munt d'històries dels seus habitants que us convidem a descobrir.

Dia: 5 de novembre de 2017.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

Dels Munts a Tamarit: un recorregut per l'entorn natural de l'època romana a l'actualitat.

Itinerari a peu des de la Vil·la romana dels Munts a la platja de Tamarit i a la desembocadura del riu Gaià.

Dia: 12 de novembre de 2017.

Lloc d'inici: Vil·la romana dels Munts (Passeig del Fortí, s/n. Altafulla).

Lloc de finalització: Hort de la Sínia (Tamarit).

Aquesta activitat es realitza en col·laboració amb l'Hort de la Sínia. Centre d'educació ambiental.

Històries des de l'Olimp!

El món de la mitologia, dels déus i dels herois. Unes històries i un recorregut pel MNAT que ens permetrà entrar a l'Olimp!

Dia: 26 de novembre de 2017.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

Divertim-nos amb els romans!

Conèixer el món romà a través dels seus jocs i espectacles. Vine a jugar com ho feien els nens i les nenes a l'època romana!

Dies: 10 de desembre de 2017.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

CSI...a la Necròpolis Paleocristiana!

Una proposta que ens permet conèixer els costums en relació a la mort a l'època romana.

Dia: 21 de gener de 2018.

Lloc: Museu i Necròpolis Paleocristians (Av. Ramón y Cajal, 84. Tarragona).

Vine al Museu i... queda't de pedra!

El poder de les imatges i la publicitat en època romana.

Dies: 4 de febrer de 2018.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

Construeix una ciutat romana!

Crear una ciutat romana i conèixer la vida que s'hi feia.

Dies: 18 de febrer de 2018.

Lloc: Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (Plaça del Rei, 5. Tarragona).

Al taller de Terenci Càndid...

Ser arquitectes en època romana.

Dia: 11 de març de 2018.

Lloc: Vil·la romana de Centcelles (C/ Afores, s/n. Constantí).

Centcelles, un còmic en mosaic.

Aprendre a llegir les imatges del passat.

Dia: 25 de març de 2018.

Lloc: Vil·la romana de Centcelles (C/ Afores, s/n. Constantí).

Caius i Faustina us conviden a la seva vil·la!

Una visita teatralitzada en la qual *Caius Valerius Avitus* i la seva esposa *Faustina* us faran d'amfitrions a casa seva i us faran partícips de la seva vida quotidiana.

Dia: 8 d'abril de 2018.

Lloc: Vil·la romana dels Munts (Passeig del Fortí, s/n. Altafulla).

Us portem a l'hortus!

Conèixer com eren els jardins i els horts romans a l'*hortus* experimental de la Vil·la romana dels Munts.

Dia: 22 d'abril de 2018.

Lloc: Vil·la romana dels Munts (Passeig del Fortí, s/n. Altafulla).

Dels Munts a Tamarit: un recorregut per l'entorn natural de l'època romana a l'actualitat.

Itinerari a peu des de la Vil·la romana dels Munts a la platja de Tamarit i a la desembocadura del riu Gaià.

Dia: 6 de maig de 2018.

Lloc d'inici: Vil·la romana dels Munts (Passeig del Fortí, s/n. Altafulla).

Lloc de finalització: Hort de la Sínia (Tamarit).

Aquesta activitat es realitza en col·laboració amb l'Hort de la Sínia. Centre d'educació ambiental.

Horari: Diumenges a les 11 del matí.

Durada: Tallers 2 h.

Itineraris 3 h.

Preu: Tallers 5 € per persona.

Itinerari 6 € per persona.

Observacions: Imprescindible reserva prèvia.

Llegim el patrimoni

Activitat per al coneixement del patrimoni i el foment de la lectura amb el format de Club de lectura, organitzada en col·laboració amb la Biblioteca Pública de Tarragona i l'ONCE, dirigida al públic adult.

Es proposen la lectura de diferents tipus de llibres a través dels quals es planteja un apropament a la història i al patrimoni.

Clàssics a escena

Organitzat pel MNAT –en col·laboració amb el col·lectiu TeclaSmit Teatre popular– en el qual es proposa dur a escena una selecció escollida de fragments literaris dels grans escriptors llatins, així com altres textos que ens ajuden a conèixer la literatura i la cultura clàssica. La seva posada en escena es realitza en diversos espais patrimonials del MNAT.

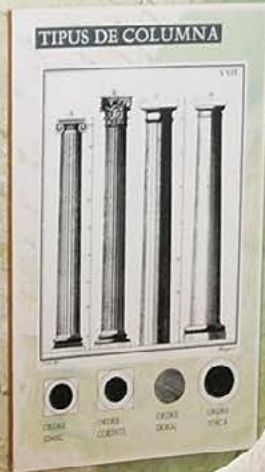

Activitats per a l'accessibilitat

El MNAT proposa diferents activitats per a grups d'Educació Especial i de diversitat funcional. Consulteu els tallers adaptats per a persones cegues i amb dificultats visuals i les propostes per a Educació Especial.

COLUMNA

TALLERS

Aquest material forma part de l'activitat
didàctica Al taller de
RESPECTE!
En el taller de
RESPECTE!

SERVEI D'INFORMACIÓ I RESERVES
977 25 15 15 / 977 23 62 09
mnat@gencat.cat

RECURSOS I ACTIVITATS / Tallers

- ▶▶ **Divertim-nos amb els romans!** Taller d'iniciació a la Història.
- ▶▶ **Perseu, el Sant Jordi grec.** La història d'un heroi molt proper.
- ▶▶ **Per Júpiter!...entrarem a l'Olimp?** Una introducció al món de la mitologia clàssica.
- ▶▶ **Retrobem-nos a Tàrraco.** Taller de descoberta del Museu.
- ▶▶ **Vine al Museu i... queda't de pedra!** Una manera lúdica i participativa d'aproximar-se a la cultura romana.
- ▶▶ **Encaixa la història!** Taller d'Arqueologia: una introducció a la metodologia científica.
- ▶▶ **Posa ordre a l'Olimp!** Taller de mitologia clàssica.
- ▶▶ **DQM parles? VOX POPVLI.com.** La comunicació a partir de les restes epigràfiques que es conserven al Museu.
- ▶▶ **Viatja a Tàrraco!** Un recorregut pel Museu Arqueològic per a descobrir la ciutat de Tàrraco de la mà d'un explorador. Adaptada per a persones cegues o amb dificultats visuals.
- ▶▶ **Construeix l'*vrbs*, viu la *civitas*.** L'urbanisme i la vida en una ciutat romana.
- ▶▶ **Passa un matí de teatre!** Descobrir el teatre de Tàrraco. Com era, quins espectacles es realitzaven i com es feien.
- ▶▶ **Fem parlar les pedres!** Una activitat per a descobrir les moltes històries que ens amaguen les pedres que varen ser utilitzades per a la construcció de Tàrraco. Activitat adaptada per a persones cegues o amb dificultats visuals.
- ▶▶ **Re-viure.** Conèixer la vida en època romana, a partir dels vestigis que ens han quedat dels rituals funeraris.
- ▶▶ **Caius i Faustina us conviden a la vil·la.** Taller de descoberta de la vil·la dels Munts.
- ▶▶ **Us portem a l'*hortus*!** Conèixer la importància dels jardins i les plantes i el seu ús en el món romà.
- ▶▶ **Al taller de Terenci Càndid...** Construcció i decoració d'un edifici romà: Centcelles.
- ▶▶ **Centcelles, un còmic en mosaic!** Una aproximació a la societat tardoromana a partir de les imatges del mosaic de Centcelles.

Divertim-nos amb els romans!

Taller d'iniciació a la Història

Utilitzant el joc com a base, pretén iniciar en el concepte de la Història a nens i nenes que tenen una relació amb el medi però que encara no han estat introduïts en els temes de periodització. Per als més petits, l'activitat es desenvolupa fonamentalment a partir de l'experimentació dels jocs.

Objectius:

- Introduir en el concepte del passat.
- Iniciar en el concepte de l'herència i la transmissió cultural.
- Incitar l'interès pel patrimoni i la història.

Contingut:

- Un conte, en el qual es narra la història d'un nen –Corneli– a través dels seus jocs i dels espectacles públics.
- Un recorregut per les sales del Museu, a la recerca dels elements de jocs i espectacles, utilitzant el material que es facilita a cada nen o nena.
- Un aprenentatge i una experimentació actius de diferents jocs d'època romana.
- Una visita a un dels edificis públics d'espectacles que ens resten de Tàrraco (amfiteatre, circ, teatre). Aquesta activitat és opcional i no està dirigida des del Museu.

Treballs posteriors

El Museu facilita, amb el quadern de suport, material per a poder realitzar treballs posteriors al taller.

Públic: Educació Infantil, Educació Primària (Cicle inicial i mitjà), Educació Especial, Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 1 h 30' / 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Perseu, el Sant Jordi grec

La història d'un heroi molt proper

Partint del paral·lelisme entre la llegenda de Sant Jordi i el mite de Perseu i Andròmeda, representat en el conegut mosaic de la Medusa procedent de Tàrraco, l'activitat ens permet conèixer alguns dels protagonistes de la mitologia clàssica.

Objectius:

- Introduir la història i la cultura romana a través de mites i llegendes que ens són properes.
- Apropar el coneixement del patrimoni de Tàrraco d'una manera participativa.
- Incitar l'interès pel patrimoni i la història.

Contingut:

- Introducció sobre l'escriptura romana en diferents suports.
- Pràctiques d'escriptura en tauletes encerades.
- Narració de la història de Perseu i Andròmeda davant del mosaic de la Medusa.
- Elaboració d'una rosa a partir de la imatge representada en la iconografia de la Primavera al mosaic de la cúpula de la Vila de Centcelles.

Públic: Educació Infantil i Educació Primària, Famílies i Educació en el lleure.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 1 h 30'.

Preu: 70 € (grups inferiors a 20).

4 € per Persona (Grups Superiors A 20).

Material: facilitat pel Museu.

Per Júpiter!... entrarem a l'Olimp?

Una introducció al món de la mitologia clàssica

A través de la narració de quatre històries de déus i herois –una d'amor (Apol·lo i Dafne), de lluita contra el monstre (Perseu i la Medusa), d'herois molt esforçats (Hèrcules i el lleó de Nèmea) i del cicle de la natura (Plutó i Prosèrpina)– i d'un joc-itinerari es proposa entrar en contacte amb el món de la mitologia clàssica i compartir l'Olimp, la residència sagrada.

Objectius:

- Apropar els fonaments de les creences del món romà.
- Introduir al coneixement dels déus olímpics i a la seva iconografia procedent de la ciutat romana de Tàrraco.
- Presentar mites i llegendes generats a partir dels personatges mitològics, les seves històries en relació a les ciutats, els cicles de la vida, etc.
- Veure de quina manera la mitologia grega i romana formen part dels nostres referents culturals.
- Incitar l'interès pel patrimoni i la història.

Contingut:

- Narració de quatre històries de déus i herois, que ens permeten introduir alguns dels personatges que formaran part del joc-itinerari.
- Joc-itinerari desenvolupat a les sales del Museu a partir dels protagonistes de les quatre històries explicades a la narració, en què el grup –dividit en quatre– ha de resoldre una sèrie de proves (12 en total) a través de les quals poder guanyar els diferents atributs dels déus que els permetran entrar a l'Olimp.
- Obtenció de les “caixes mitològiques” amb els elements de les quatre històries explicades –el cap de la Medusa, la corona de llorer d'Apol·lo, les flors de Prosèrpina i la pell del lleó de Nèmea– i arribada a l'Olimp.

Públic: Educació Primària (Cicle inicial, mitjà i superior– 5è), Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Retrobem-nos a Tàrraco

Taller de descoberta del Museu

A partir de la identificació de sis personatges que representen la totalitat de la societat de Tàrraco, i que es van descobrint al llarg del recorregut pel Museu, es pot fer una aproximació a diferents aspectes de la vida dels romans: com i a on vivien, com era la població, com vestien, com era la seva educació, l'alimentació, les diversions, el comerç, les creences...

Objectius:

- Conèixer de manera globalitzadora, i a partir d'una sèrie de preguntes significatives, els principals trets de la vida en una ciutat romana –Tàrraco– a través de les restes que conserva el Museu.
- Aproximar-nos als conceptes de canvi, permanència, seqüenciació i periodització.
- Aprendre a extreure informació a partir de l'observació directa de les restes materials.
- Conèixer què és i quina funció té el Museu, tot realitzant una primera aproximació global.
- Valorar el patrimoni.

Contingut:

- Joc de descoberta i simulació a través del contingut de sis maletes. Cadascuna d'elles conté els elements identificatius de cada personatge, que els participants –treballant en grups– han de descobrir, tot recorrent el Museu, ajudats pel seu quadern de pistes.
- Utilització de reproduccions de les peces del Museu, així com altre material d'animació, que permet experimentar cadascun dels temes introduïts, des del valor de la moneda fins a la indumentària.
- Conclusió de l'activitat realitzant una síntesi amb tots els personatges, la qual cosa permet fer una aproximació final a Tàrraco.

Públic: Cicle Superior de l'Educació Primària, ESO i Educació en el lleure.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Vine al Museu i... queda't de pedra!

Una manera lúdica i participativa d'aproximar-se a la cultura romana

Partint del món de l'escultura romana, del seu valor, de la seva significació i del seu paper com a comunicador en el món social i polític, en el si d'una civilització tan complexa com la romana (de la qual som hereus), es proposa una aproximació al món romà participativa i lúdica.

Objectius:

- Conèixer l'estructura social, política i urbana de la civilització romana.
- Fer una aproximació a la cultura romana a través d'un tret molt característic d'aquesta: el retrat i la seva utilització com a transmissor d'un model de civilització.
- Fer paral·lelismes amb la nostra cultura.
- Incitar a la valoració del patrimoni i la història per a la vida present.

Contingut:

- Introducció al món de l'escultura romana.
- Recorregut per les sales del Museu en relació a les peces d'escultura.
- Realització d'un retrat romà.
- Emplaçament d'aquests retrats en la ciutat romana i en els seus edificis públics i privats.

Públic: Educació Primària (cicle Mitjà i Superior), ESO, Batxillerat, Educació Secundària Postobligatòria, Educació Especial, Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material:

- Quadern de treball, fotocòpies, estisores i barra adhesiva (facilitats pel Museu).
- Fotografia tipus carnet o fotocòpia d'una fotografia tipus carnet (aportada per cada participant en el taller).

Encaixa la Història!

Taller d'Arqueologia: una introducció a la metodologia científica

L'arqueologia, com a ciència pluridisciplinar i experimental, permet fer una aproximació als plantejaments científics per a l'estudi de diferents matèries, facilitant el contacte amb els mètodes d'investigació, els procediments d'anàlisi, la formulació d'hipòtesis i la seva verificació. Un dels objectius és, doncs, estimular el pensament crític i facilitar la comprensió del mètode hipoteticodeductiu.

Objectius:

- Sensibilitzar sobre el significat del concepte de patrimoni arqueològic, utilitzant com a exemple el passat romà de la ciutat de Tarragona.
- Proporcionar un coneixement sobre què és la ciència arqueològica.
- Fomentar l'interès pel nostre passat.
- Conscienciar sobre la necessitat de valorar i de protegir el nostre patrimoni.
- Introduir en la metodologia científica, aplicable a qualsevol matèria.

Contingut:

- Introducció a l'arqueologia a partir de comentaris de diapositives.
- Coneixement del mètode estratigràfic i de l'evolució de la història a través d'un joc de calaixos, imatges i peces.
- Excavació d'un nivell d'ocupació i interpretació a través de les restes localitzades.
- Anàlisi de les dades obtingudes i recorregut per la cultura material conservada al Museu.

Públic: Cicle Superior de l'Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació Secundària Postobligatòria, Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h 15'.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Posa ordre a l'Olimp!

Taller de mitologia clàssica

A l'antiguitat clàssica la mitologia va esdevenir una manifestació essencial per a explicar els orígens i la història dels pobles, per a expressar la transcendència de l'ésser humà i trobar una explicació als fenòmens naturals i a la dinàmica de la naturalesa. A partir de la iconografia procedent de Tàrraco, relacionada amb els déus, els herois i els mites, es proposa una aproximació a la mitologia clàssica.

Objectius:

- Apropar els fonaments de les creences del món romà.
- Introduir al coneixement dels déus olímpics i a la seva iconografia procedent de la ciutat romana de Tàrraco.
- Presentar mites i llegendes generats a partir dels personatges mitològics, les seves històries en relació a les ciutats, els cicles de la vida, etc.
- Veure de quina manera la mitologia grega i romana formen part dels nostres referents culturals.
- Incitar l'interès pel patrimoni i la història.

Contingut:

- Introducció a la mitologia clàssica i relació amb el món actual.
- Itinerari a través de sis històries de déus i herois, desenvolupades entorn dels personatges presents al Museu i dels enigmes que, resolts, ajuden a conformar els diferents mites i a formalitzar un diccionari dels déus.
- Narració dels diferents mites i ubicació a l'Olimp dels déus i d'altres personatges protagonistes de les diferents històries, que conformen la família olímpica.

Públic: Educació Primària (Cicle superior–6è), ESO, Batxillerat, Educació Secundària Postobligatòria i altres adaptacions.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

DQM parles? VOX POPVLI.com

La comunicació a partir de les restes epigràfiques

A partir de les restes epigràfiques que es conserven al Museu, els participants, convertits en reporters del diari VOX POPVLI, podran reconstruir la vida quotidiana de la ciutat romana, així com també conèixer els diferents mecanismes que es feien servir en la comunicació, des de la propaganda política, passant per les làpides funeràries, la informació de les vies o els registres dels artesans terrissaires.

Objectius:

- Introduir en el concepte de la comunicació, de la informació en època romana.
- Aproximar-nos a la lectura de les restes epigràfiques, a través de les restes que conserva el Museu.
- Aprendre a extreure informació a partir de l'observació directa de les restes materials.
- Conèixer què és i quina funció té el Museu, tot realitzant una primera aproximació global.
- Valorar el patrimoni.

Contingut:

- Un recorregut per les sales del Museu utilitzant el material que es facilita a cada grup.
- Utilització de reproduccions de les peces del Museu, així com altre material d'animació, que permet experimentar cadascun dels temes introduïts.
- Conclusió de l'activitat elaborant un exemplar del diari històric a partir de la informació extreta per cada grup durant el recorregut per les diferents sales del Museu.

Públic: ESO, Batxillerat, Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h 30'.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Viatja a Tàrraco!

Un recorregut pel Museu Arqueològic per a descobrir la ciutat de Tàrraco convertits en exploradors

Amb el format d'una aventura guiada per un explorador, que té com a finalitat la descoberta de la ciutat de Tàrraco, es proposa un recorregut a través de les peces que es conserven al Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, on poder apreciar les característiques d'aquesta ciutat al segle II dC i de la vida a l'època romana. La descoberta del nom de la ciutat, dels seus edificis públics, de les seves cases, de les diversions, la vida quotidiana, l'alimentació, el transport, la seva gent o la indumentària són alguns dels aspectes que –d'una manera viscuda i amb l'ajut dels elements que va incorporant l'“explorador”– permet realitzar aquesta proposta. Una oportunitat per a fer, després de quasi dos mil anys, un viatge a Tàrraco!

Objectius:

- Conèixer el Museu Arqueològic de Tarragona, centre de conservació de les restes materials procedents de la ciutat romana de Tàrraco.
- Descobrir la ciutat romana de Tàrraco, a través de les seves restes materials conservades al museu.
- Aprendre a extreure informació a partir de l'observació directa de les restes materials.
- Conèixer els trets més rellevants de la vida quotidiana a les ciutats romanes i dels seus ciutadans.
- Conèixer què és i quina funció té el Museu, tot realitzant una primera aproximació global.
- Valorar el nostre passat i el patrimoni.

Contingut:

- Recorregut pel museu guiat per un explorador, tot cercant les característiques principals de la ciutat romana de Tàrraco.
- Utilització del plànol de la ciutat per tal de realitzar el viatge pel museu que ens permet descobrir i conèixer Tàrraco, a partir de vuit enigmes que s'han de resoldre: el nom de la ciutat, la seva composició urbana, les característiques de les seves cases, els seus espectacles públics, la vida quotidiana, l'economia, l'alimentació i l'organització social.
- Utilització de reproduccions i imatges de les peces del Museu, per tal de concretar cadascun dels temes introduïts.

Públic: Educació Primària, ESO, Educació en el lleure, Educació especial, famílies i altres grups. Adaptada per a persones cegues o amb dificultats visuals en col·laboració amb l'ONCE.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Construeix l'urbs, viu la civitas!

Taller de coneixement de la ciutat romana

Amb motiu de la fundació d'una nova ciutat, es plantegen qüestions fonamentals entorn a l'urbanisme i al concepte de ciutat en època romana. La utilització d'una maqueta didàctica ens serveix per a formalitzar tots aquests aspectes. Crearem una ciutat ideal que lligarem amb la realitat de Tàrraco a través de les restes conservades al MNAT. Ens aproparem a la seva realitat urbana –els edificis, els espais, l'abastiment d'aigua o la ubicació d'establiments problemàtics com les *fullonica*–, i també al component humà, als ciutadans que constituïen l'autèntica *civitas*.

Objectius:

- Conèixer l'estructura d'una ciutat romana, els seus edificis principals i la seva funció.
- Aproximar-nos a la cultura romana, l'organització social, política i religiosa, dins de l'estructura urbana.
- Aprendre a extreure informació a partir de l'observació directa de les restes materials.
- Conèixer què és i les funcions del Museu, amb una primera aproximació global.
- Valorar el nostre passat i el patrimoni.

Contingut:

- Construcció d'una ciutat ideal a partir de la maqueta didàctica i de les necessitats manifestades pels participants, que dividits en cinc grups es converteixen en ciutadans d'aquesta *urbs*.
- Utilització de reproduccions i imatges de les peces del Museu, per tal de concretar cadascun dels temes introduïts en l'exemple de Tàrraco, tant des del punt de vista arquitectònic com de les activitats que es realitzaven en els diferents espais i la composició social dels ciutadans.
- Conclusió de l'activitat amb la formalització final de la ciutat creada i amb l'anàlisi del grau de "civilització" de la proposta, així com de la qualitat de la seva gestió.

Públic: Cicle Superior de l'Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Passa un matí de teatre!

Una proposta per a conèixer l'època romana a través dels espectacles teatrals

A través de les peces procedents del teatre de Tàrraco, que varen servir per a la seva construcció i decoració i que es conserven al museu, es proposa descobrir com era aquest edifici dedicat a les representacions teatrals, conèixer quins espectacles s'hi realitzaven i com es feien, apropar-se a la representació teatral, convertint-se en actors romans per posar en escena una síntesi de *La comèdia del fantasma* de Plaute, per acabar realitzant cadascú la seva pròpia màscara teatral. Una manera diferent d'apropar-se a la cultura romana a través d'un dels seus espectacles públics més significatius.

Objectius:

- Descobrir el teatre de Tàrraco, a través de les seves restes materials conservades al museu.
- Facilitar el coneixement del que eren i què significaven els espectacles teatrals.
- Conèixer les característiques més rellevants del teatre romà i dels principals elements que conformaven els espectacles.
- Valorar el nostre passat i el patrimoni.

Contingut:

- Recorregut per les sales permanents del museu a la recerca dels elements constructius i decoratius, procedents del teatre.
- Recerca per les sales del museu dels objectes que ens faciliten imatges dels elements utilitzats en les representacions teatrals en època romana.
- Utilització de màscares per a la representació teatral.
- Creació d'una màscara teatral per part de cada participant.

Públic: Educació Primària, ESO, Educació en el lleure, Educació especial, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Fem parlar les pedres!

Taller per a conèixer la ciutat de Tàrraco a través dels materials petris

Al llarg de la Història la pedra ha estat un element fonamental per a la Humanitat: per a la construcció, per a la representació artística, per a l'expressió simbòlica... L'arqueologia de Tàrraco ens ha proporcionat molts materials petris utilitzats en la construcció de la ciutat, en la seva decoració, per a la comunicació o per les activitats quotidianes. A partir d'una selecció de peces del museu –posades en les mans dels homes i de les dones que les van fer servir– la seva anàlisi i l'apropament al treball dels diferents artesans que hi van intervenir, se'ns proposa el coneixement de la història i de la societat de Tàrraco a través del llenguatge de les pedres.

Objectius:

- Descobrir les moltes històries que s'amaguen al darrere dels materials petris que ens ha anat deixant la història.
- Aprendre a extreure informació a partir de l'observació directa de les restes materials.
- Aprendre a conèixer l'entorn, el valor de la seva composició i els efectes de la seva explotació, en aquest cas dels recursos petris en època romana.
- Conèixer les característiques de Tàrraco i el seu paper dins del món romà.
- Conèixer els trets més rellevants de la vida a les ciutats romanes i dels seus ciutadans i ciutadanes, en una oportunitat de treballar la igualtat.
- Conèixer què és i la funció del Museu, en una primera aproximació global.
- Valorar el nostre passat i el patrimoni.

Contingut:

- Introducció sobre l'ús de la pedra en el món romà i la seva obtenció.
- Resolució d'uns enigmes treballant sobre diferents peces del Museu, que serviran, també per a descobrir els diferents oficis i personatges, que hi varen estar en contacte.
- Experimentació sobre l'extracció i l'elaboració de la pedra utilitzant imatges i materials manipulables.
- Resolució dels enigmes i ubicació de les peces en el conjunt de Tàrraco.

Públic: Cicle Superior de l'Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació en el lleure, famílies i altres grups. Adaptada per a persones cegues o amb dificultats visuals en col·laboració amb l'ONCE.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Re-viure

Conèixer com era la vida a Tàrraco, a partir de les creences i tradicions a l'entorn de la mort

Convertits en investigadors, els participants hauran d'esbrinar la història amagada darrere d'algunes de les restes funeràries recuperades a les excavacions de la Necròpolis Paleocristiana. Analitzant una sèrie d'evidències, hauran de consultar diferents fonts, que els aportaran dades, les quals analitzades en conjunt, els permetran *re-viure* la història d'aquestes persones: els noms, edats, professions i, fins i tot, l'aparença física. Una posada en comú dels personatges estudiats els permetrà apropar-se al coneixement de Tàrraco i també, a la importància de la mort en totes les cultures.

Objectius:

- Inculcar l'esperit d'investigació, aprenent a extreure dades a partir de l'anàlisi directe i indirecte de diferents materials.
- Conèixer el mètode científic de l'arqueologia, entenent-la com una ciència multidisciplinària.
- Apropar els continguts del Museu d'una manera atractiva i entenedora.
- Valorar el nostre passat i el patrimoni.
- Fomentar el treball en equip, i la col·laboració entre diferents grups.

Contingut:

- Amb el format d'un laboratori d'investigació, s'organitzen sis equips de treball que elaboraran la recerca sobre sis personatges.
- A través de diferents "departaments" que els participants han de consultar es reconstrueix la història. El departament d'arqueologia, per identificar els tipus d'enterraments existents en època romana; el d'antropologia física, per conèixer les característiques físiques o l'edat del difunt; el de simbologia, on descobrir els rituals i interpretar els missatges iconogràfics i el d'epigrafia, on es recuperen els noms i les dades dels personatges.
- Utilització d'imatges i reproduccions de materials recuperats a la Necròpolis paleocristiana, com a punt de partida de l'activitat.
- Posada en comú dels resultats dels diferents grups, amb l'objectiu d'obtenir una visió global, analitzant el tema des del punt de vista més adient per a cada grup.

Públic: Cicle Mitjà i Superior de l'Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Caius i Faustina us conviden a la vil·la

Taller de descoberta de la vil·la dels Munts

A partir de la invitació a la vil·la per part dels seus propietaris, els nois i les noies coneixen i participen en el que devia ser la vida quotidiana en aquell entorn a l'època romana, a través del recorregut per la vil·la, guiat per Faustina o per Caius, i de la manipulació i ubicació de reproduccions d'objectes que hi procedeixen.

Objectius:

- Conèixer el significat i la importància de les vil·les en el món romà.
- Conèixer les principals característiques de la vil·la dels Munts a partir de l'observació directa d'aquest important jaciment.
- Fer una aproximació a la vida quotidiana de l'època romana a partir del coneixement de les activitats que es duïen a terme a la vil·la.
- Ser capaços, a partir de l'observació directa i de la manipulació d'alguns objectes i reproduccions extrets d'aquest jaciment, de contextualitzar-los i situar-los al lloc que els correspondria dins la vil·la.
- Valorar i respectar el patrimoni i conscienciar-se de la importància de la seva conservació.

Contingut:

- Itinerari guiat per Faustina o per Caius –senyors de la vil·la– que, vestits d'època, introdueixen els participants en el coneixement del que seria la seva casa en els seus diferents usos: residencial, agrícola i de lleure.
- Abillament adient a l'època i utilització d'un quadern d'activitats relacionades amb les diferents parts de la vil·la.
- Manipulació de reproduccions i situació en el context de la vil·la.

Important! Aquesta activitat es realitza a l'exterior i, per tant, està exposada a les inclemències del temps. En cas que no es pogués desenvolupar en la data concertada, es podrà canviar el dia de la reserva.

Públic: Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació Especial, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 90 € (grups inferiors a 20).

4,5 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu

Us portem a l'*hortus*! (*)

Conèixer la importància dels jardins i les plantes i el seu ús en el món romà

Amb una metodologia basada en l'experimentació, a partir de l'*hortus* experimental construït a la Vil·la romana dels Munts, de la relació amb els elements patrimonials procedents de Tàrraco –que ens acosten al coneixement de l'entorn natural i paisatgístic d'època romana– i dels textos clàssics –que ens faciliten una visió d'aquesta realitat de primera mà– es proposa un apropament als jardins romans per a conèixer les seves característiques, les espècies que s'hi conreaven, així com els seus usos. Una proposta d'apropament al coneixement històric des de la unió del patrimoni cultural amb el patrimoni natural.

Objectius:

- Conèixer l'ús i el significat de les plantes en el món romà.
- Aprendre a utilitzar i interpretar diferents fonts històriques per contrastar informacions sobre un mateix esdeveniment i obtenir factors explicatius de les accions humanes.
- Apropar-se a la formalització dels jardins i a la seva funció dins la casa romana, exemplificat en la vil·la dels Munts (Altafulla).
- Conèixer i valorar el passat i el patrimoni.
- Reflexionar sobre la importància de l'entorn natural i la seva salvaguarda.

Contingut:

- Coneixement de las característiques principals de la vida al camp, a través d'una selecció de textos clàssics que en fan referència, així com de les plantes i arbres coneguts pels romans, a través de la iconografia procedent de Tàrraco.
- Identificació de les plantes i els arbres en el jardí experimental –realitzat a la Vil·la dels Munts– a través dels sentits: olorar, veure, tocar, tastar.
- Coneixement i experimentació de les feines de jardineria i horticultura.
- Apropament a la utilització de les plantes amb la realització d'un ungüent o perfum.

Important! L'activitat es realitza a l'exterior i, està exposada a les inclemències del temps. En cas de no poder realitzar-se en la data concertada, es podrà canviar el dia de la reserva.

(*) L'activitat és fruit d'un projecte de col·laboració Comenius Regio entre les ciutats d'Orléans i Tarragona, amb la participació de l'Ajuntament de Tarragona (Institut Municipal d'Educació i Museu d'Història), l'Escola de Pràctiques de Tarragona, l'Institut de Ciències de l'Educació de la URV, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA – Centre Mas de Bover. Constantí) i el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona.

Públic: Educació Primària, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h.

Preu: 90 € (grups inferiors a 20).

4,5 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Al taller de Terenci Càndid...

Construcció i decoració d'un edifici romà: Centcelles

El conjunt tardoromà de Centcelles, permet fer una aproximació directa a temes com la construcció arquitectònica i la decoració d'edificis en època romana.

Objectius:

- Conèixer el significat i la importància del territori en època romana.
- Conèixer les principals característiques del conjunt tardoromà de Centcelles a partir de l'observació directa d'aquest important jaciment.
- Fer una aproximació a les seves característiques constructives i decoratives.
- Ser capaços, a partir de l'observació directa i de la manipulació d'alguns objectes i reproduccions, de contextualitzar-los i situar-los.
- Incitar a la valoració i al respecte del patrimoni i conscienciar de la importància de la seva conservació.

Contingut:

- Recorregut per les diferents parts de l'edifici, a partir de la descoberta d'un personatge –l'hipotètic arquitecte de Centcelles– que s'amaga rere els estris i les peces contingudes al bagul que farà de fil conductor de l'activitat. Introducció de temes relacionats amb els sistemes constructius.
- Construcció de la planta de Centcelles a partir de la utilització de figures geomètriques en dues i tres dimensions, que reproduïxen els espais conservats del conjunt monumental.
- Experimentació de diferents aspectes de la construcció i decoració d'edificis en època romana: construcció del mur; construcció de la columna; construcció de l'arc i la volta; construcció de la teulada; apropament a la pintura mural i experimentació de la tècnica constructiva d'un mosaic.
- Recorregut per la iconografia del mosaic de la cúpula, a partir de la recerca d'una selecció d'imatges.

Públic: Cicle Superior de l'Educació Primària, ESO, Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 2 h 30'.

Preu: 90 € (grups inferiors a 20).

4,5 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Centcelles, un còmic en mosaic!

El testimoni d'una època a través de les imatges que ens ha llegat aquest passat

El mosaic, que decora la cúpula d'una de les estances del conjunt monumental de Centcelles, ens explica un munt d'històries de la vida i dels costums de la societat de l'època romana als segles IV-V dC.

Objectius:

- Aprendre a llegir les imatges, que ens ha llegat el passat i interpretar-les, lligant-les a un discurs que sigui entenedor i proper a la nostra realitat.
- Conèixer la vida quotidiana d'època romana i l'evolució dels seus costums i de les seves activitats.
- Fer una aproximació a les característiques del conjunt monumental de Centcelles.
- Conèixer la forma d'expressió artística que representa el mosaic i elaborar-ne un.
- Incitar a la valoració i al respecte del patrimoni i conscienciar de la importància de la seva conservació.

Contingut:

- Contextualització del conjunt monumental de Centcelles i aproximació a la seva història a partir de les imatges contingudes al mosaic que decora la cúpula d'una de les seves estances.
- Recerca d'una selecció d'imatges de la cúpula i la seva ubicació.
- Introducció a l'elaboració d'un mosaic i activitat pràctica sobre els seus procediments.
- Elaboració d'un mosaic a partir d'una selecció d'elements representats en el mosaic de la cúpula.

Públic: Educació Infantil, Educació Primària (cicle inicial), Educació en el lleure i famílies.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 1 h 30'.

Preu: 80 € (grups inferiors a 20).

4 € per persona (grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

ITINERARIS

A group of hikers is seen from behind, walking along a dirt path that winds through a dense forest. The hikers are dressed in various outdoor gear, including hats, backpacks, and casual clothing. The path is bordered by a rustic wooden fence on the right side. The overall scene is bright and sunny, suggesting a clear day for hiking.

SERVEI D'INFORMACIÓ I RESERVES
977 25 15 15 / 977 23 62 09
mnat@gencat.cat

Dels Munts a Tamarit

Un recorregut per l'entorn natural de l'època romana a l'actualitat

Itinerari a peu des de la Vil·la romana dels Munts a la platja de Tamarit i a la desembocadura del riu Gaià per recuperar l'entorn natural d'una àrea estructurada a partir de l'existència del riu Gaià i d'una via de comunicació important, la Via Augusta.

Objectius:

- Reflexionar sobre la importància de l'entorn natural i la seva salvaguarda.
- Conèixer l'evolució històrica a través del coneixement de l'entorn natural.
- Conèixer els processos d'antropització d'un espai natural.
- Col·laborar en la conscienciació de respecte a la natura i en l'educació ambiental.

Contingut:

- Observació del context general i del paisatge a l'inici del recorregut.
- Coneixement de la Vil·la romana dels Munts, a partir de l'*hortus*, com element fonamental de la seva estructuració.
- Coneixement de les principals espècies d'arbres, fruiters, plantes ornamentals, medicinals i aromàtiques, a partir de l'*hortus* experimental de la Vil·la romana dels Munts.
- Observació dels principals elements del recorregut general de la platja fins a la muntanya de Sant Joan: restes dels banys de la platja de la Vil·la romana dels Munts, Botigues de Mar (antics magatzems de pescadors), Roca del Gaià (búnquer, des del qual es pot observar la plana de Tamarit amb la platja en primer terme) i desembocadura del riu Gaià, Espai d'Interès Natural i Reserva de Fauna Salvatge.
- Recorregut per l'itinerari adaptat per la riba del riu Gaià.
- Descoberta dels diferents centres d'interès del Centre d'educació ambiental de l'Hort de la Sínia: hortets didàctics, jardí dels sentits, etc.

Important! Aquesta activitat es desenvolupa amb monitoratge i cal fer la reserva amb antelació.

Públic: Cicle Superior d'Educació Primària, ESO, Batxillerat, Educació en el lleure, famílies i altres grups.

Grups: màxim 30 persones.

Durada: 3 h.

Preu: 100 € (grups inferiors a 20) / 120 € (caps de setmana, grups inferiors a 20)
5 € per persona (grups superiors a 20) / 6 € per persona (caps de setmana, grups superiors a 20).

Material: facilitat pel Museu.

Itineraris pel MNAT

Recorreguts temàtics per les sales permanents del Museu Arqueològic de Tarragona per realitzar de manera autònoma

Itinerari pel MNAT 1 – Viatja a Tàrraco

Un recorregut per a descobrir la ciutat romana de Tàrraco a través d'una selecció de vint peces exposades a les sales permanents del museu i de la seva situació en el dibuix hipotètic de Tàrraco en el segle II dC.

Itinerari pel MNAT 2 – Tàrraco i les seves pedres.

Les pedres no parlen, però les podem fer parlar. Descobrir les moltes històries que ens amaguen és l'objectiu d'aquest recorregut, en el qual la pròpia ciutat de Tàrraco ens fa de guia.

Itinerari pel MNAT 3 – Històries des de l'Olimp.

L'Olimp, la muntanya més alta de Grècia, ha estat considerat, des d'època molt llunyana, el lloc on vivien els déus. Uns déus, deesses i herois amb unes històries apassionants, dels quals l'arqueologia de Tàrraco ens ha proporcionat una gran quantitat d'imatges. Mercuri, el missatger dels déus us guiarà en aquest recorregut, a la recerca dels atributs de les divinitats.

ITINERARIS / Itineraris lliures

Itinerari pel MNAT 4 – El teatre de Tàrraco.

Conèixer com era el teatre de Tàrraco i quins espectacles s'hi feien, és l'objectiu d'aquest itinerari a través de les peces que es conserven al museu d'aquest important monument de la ciutat.

Itinerari pel MNAT 5 – Natura i paisatge a Tàrraco.

Molts elements utilitzats per a la construcció, la decoració o la vida quotidiana a Tàrraco permeten apropar-nos al coneixement de l'entorn natural en època romana, les espècies que s'hi conreaven i quin ús se'n feia. A través d'aquest itinerari es proposa descobrir, imaginar i reconstruir el paisatge de Tàrraco.

Itinerari pel MNAT 6 – La petjada d'August al MNAT.

August, el primer emperador de Roma, va residir a Tàrraco durant els anys 27-25 aC, en els quals la ciutat es va convertir, a la pràctica, en capital de l'Imperi. Aquest itinerari proposa, de la mà del propi August, descobrir les traces d'aquesta estada –a partir d'una selecció de peces exposades al MNAT– i de la repercussió que va tenir per la ciutat, tot descobrint August i la seva època.

Itinerari pel MNAT 7 – Les comunicacions i el comerç a Tàrraco.

Una peça molt singular de les col·leccions del MNAT –que va ser testimoni del moviment comercial del port de Tàrraco– fa de guia en aquest itinerari per les sales permanents del museu, que vol facilitar el coneixement del sistema de comunicacions i les característiques del comerç i de les seves àrees d'influència a Tàrraco.

Itinerari pel MNAT – 8: Dones de Tàrraco.

Un recorregut de la mà de Faustina –senyora de la Vila dels Munts i dona de *Caius Valerius Avitus*, duumvir de Tàrraco– una de les dones que coneixem d'aquesta ciutat, a través de les inscripcions, que ens proposa un apropament més just i real a la història de Tàrraco, a través del coneixement del paper de les dones que hi van viure. Material de suport: quadríptics informatius.

SERVEIS I MATERIALS

An aerial illustration of a Roman city. The city is densely packed with buildings featuring red-tiled roofs. A prominent feature is a large, rectangular complex with a central courtyard, possibly a government or military installation. To the right, a large, circular amphitheater is visible, surrounded by a road and greenery. The city is situated near a body of water, with a harbor area in the bottom left corner. The background shows rolling hills and a clear sky.

SERVEI D'INFORMACIÓ I RESERVES
977 25 15 15 / 977 23 62 09
mnat@gencat.cat

SERVEIS I MATERIALS DIDÀCTICS

Materials didàctics

Pòster: Tàrraco, s. II d.C., de F. Tarrats (dibuix d'A. Latre). 4a edició, 2009. Color. 45 x 59 cm.

Projecte wikiArs a Tarragona: posar el coneixement a l'abast de tothom.

Restitució fotogramètrica en 3D del conjunt monumental de Centelles - Constantí

Dibuixos reconstructius de l'evolució de la vil·la romana dels Munts, Altafulla. (MNAT / Dibuix d'Hugo Prades)

Dibuixos reconstructius de l'evolució de la vil·la romana de Centelles, Constantí. (MNAT / Dibuix d'Hugo Prades)

Biblioteca

El MNAT compta amb una biblioteca especialitzada en arqueologia clàssica, història antiga, numismàtica, epigrafia i museologia. El catàleg local és accessible en línia mitjançant la web del propi museu, o des del Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC).

Oberta a investigadors i estudiosos en general amb cita prèvia

Contacte:

977 25 15 15 (de dilluns a divendres de 8:00 a 15:00h)

mnat@gencat.cat

Arxiu gràfic i documental

Es disposa, també, d'un arxiu gràfic –composat de fotografies en blanc i negre i color, diapositives i imatges digitals– i documental sobre les col·leccions del Museu, sobre diferents monuments de la ciutat i de l'entorn, així com altre material contextualitzador sobre el món clàssic.

Aquest arxiu està obert a investigadors i estudiosos en general.

Contacte:

977 25 15 15 (de dilluns a divendres de 8:00 a 15:00h)

mnat@gencat.cat

Publicacions

El MNAT publica diferents sèries, guies i d'altre material, tant de caire científic, com didàctic, centrades en les col·leccions del museu, la ciutat romana de Tàrraco i el món romà.

INFORMACIÓ I RESERVES

Reserves

És indispensable fer reserva prèvia de dia i hora per a la realització de les activitats que es desenvolupen amb monitoratge. És aconsellable, també, fer reserva de les activitats que es poden realitzar lliurement als diferents centres del museu.

Podeu reservar a:

Tel. 977 25 15 15 (de dilluns a divendres de 8:00 a 15:00h)

mnat@gencat.cat

Important: l'anul·lació d'alguna de les activitats reservades sense previ avís de com a mínim 24 hores, implica el pagament del 50% de l'import total de la reserva.

Reunió de coordinació i informació

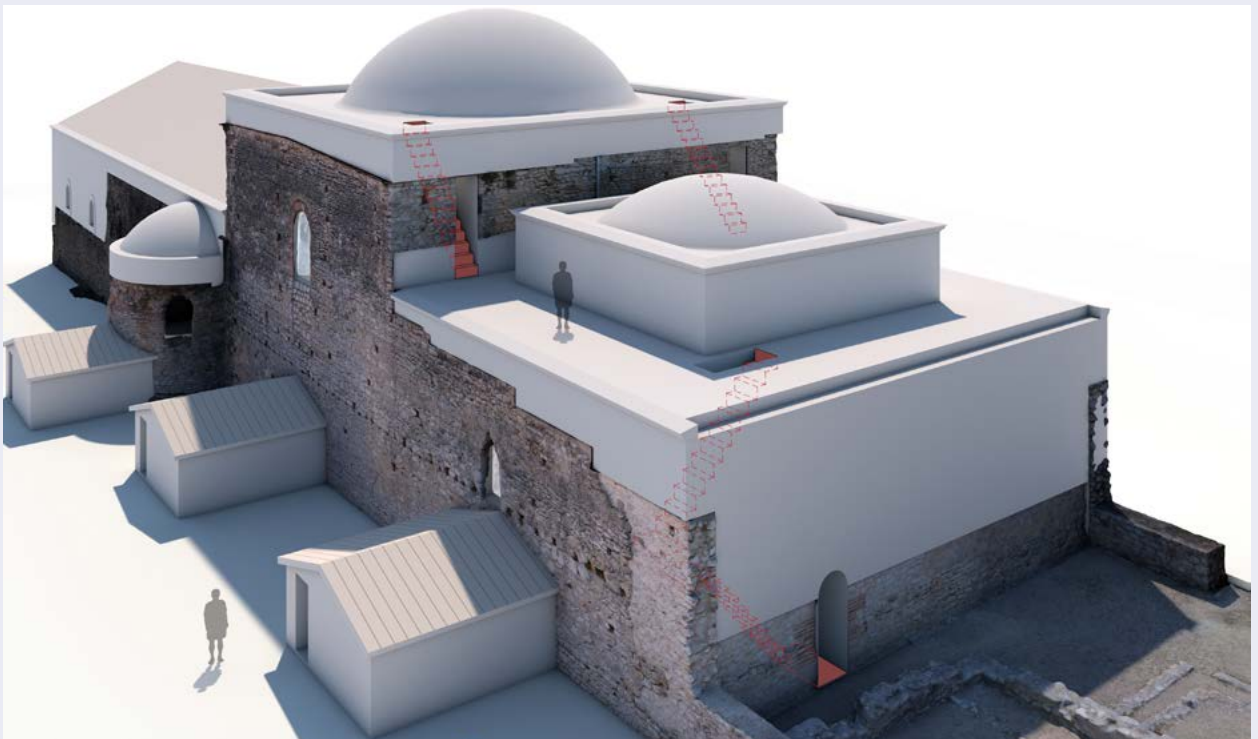
El Museu ofereix la possibilitat de realitzar una reunió de coordinació per als grups que han de realitzar activitats programades i monitoritzades, o per aquells que vulguin programar-les.

Contacte:

Tel. 977 25 15 15 (de dilluns a divendres de 8:00 a 15:00h)

mnat@gencat.cat

Xarxes socials

ADRECES I HORARIS

Museu Nacional Arqueològic de Tarragona

Plaça del Rei, 5 43003 Tarragona
Tel. 977 23 62 09

Horaris:

Dilluns: tancat

Gener, febrer, març, abril, maig, octubre,
novembre i desembre:

Laborables: de 9:30 a 18 h

Festius: 10 a 14 h

Juny, juliol, agost i setembre

Laborables: de 9:30 a 20:30 h

Festius: 10 a 14 h

Museu i Necròpolis Paleocristians

Av. de Ramón y Cajal, 84
43005 Tarragona Tel. 977 21 11 75

Horaris:

Dilluns: tancat

Gener, febrer, novembre i desembre:

Laborables: de 9:30 a 13:30 / de 15 a
17:30 h

Festius: 10 a 14 h

Març, abril, maig i octubre:

Laborables: de 9:30 a 13:30 / de 15 a 18 h

Festius: de 10 a 14 h

Juny, juliol, agost i setembre:

Laborables: de 10 a 13:30 h / de 16 a 20 h

Festius: 10 a 14 h

Vil·la romana dels Munts

Passeig del Fortí, s/n. 43893 Altafulla
Tel. 977 65 28 06

Vil·la romana de Centelles

Afores, s/n. 43120 Constantí
Tel. 977 52 33 74

Horaris:

Dilluns: tancat

Gener, febrer, novembre i desembre:

Laborables: de 10 a 13:30 / de 15 a 17:30 h

Festius: 10 a 14 h

Març, abril, maig i octubre:

Laborables: de 10 a 13:30 / de 15 a 18 h

Festius: de 10 a 14 h

Juny, juliol, agost i setembre:

Laborables: de 10 a 13:30 / de 16 a 20 h

Festius: 10 a 14 h

**museu nacional arqueològic
de Tarragona**

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

SERVEI D'INFORMACIÓ I RESERVES

Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h
977 25 15 15 / 977 23 62 09

mnat@gencat.cat

www.mnat.cat